

Överenskommelse

om samarbete inom området psykisk ohälsa
- mellan kommuner och landsting i Norrbottenslän

För vem?

- Barn och unga 0-25 år
 - som har eller riskerar att utveckla psykisk ohälsa och sjukdom
- Personer som har en psykisk funktionsnedsättning
 - väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter inom viktiga livsområden och dessa begränsningar har funnits eller kan bestå under en lång tid. Svårigheterna ska vara en konsekvens av psykisk ohälsa

Syfte med överenskommelsen

- Belysa identifierade områden,
 - där huvudmännen tar ett gemensamt ansvar för målgruppen både regional och lokalt
 - För att därigenom säkra sammanhållna, kunskapsbaserade och individanpassade insatser
 - Stöd till det lokala arbetet att ta fram detaljerade och uppföljningsbara mål för att utveckla innehållet i verksamheterna

Målsättning

Att personer med psyksiska funktionshinder oavsett ålder ska få:

- Vård
- Stöd
- Rehabilitering
- Möjlighet till återhämtning

Så att de, utifrån egna önskemål och förutsättningar, kan leva i samhällsgemenskapen med andra.

Identifierade mål

Gemensamma mål

- Lokala samverkansöverenskommelser
- Brukar- och anhörig/närstående medverkan
- Samordnad individuell plan

Barn och unga

- Webbaserad information till barn, unga och deras familjer
- Information, råd och stöd till särskilt utsatta barn
- Tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri
- Placering i HVB-hem eller särskilt ungdomshem

Personer med omfattande eller komplicerad psykiatrisk problematik

- Anhöriga och närstående
- Personer med missbruk/beroende och samtidig psykiatrisk sjukdom
- Boende
- Sysselsättning och arbetsrehabilitering
- Kvalitetsregister inom vuxenpsykiatri
- Tvångsåtgärder
- Äldre med psykisk funktionsnedsättning
- Hjälpmedel

Tidsplan

- Brukarorganisationer har lämnat synpunkter
- Förslag på reviderad länsöverenskommelse presenteras i slutet av juni
- Länsöverenskommelsen antas av kommuner och landsting i september/oktober
- Underlag till SoS för **preliminärbedömning senast 1/9**. SoS återkopplar senast 1/10
- Underlag till SKL för **slutlig bedömning senast 1/11**. Slutbedömning 15/11

Gemensamma mål

Lokala samverkansöverenskommelser

Mål

Att det finns lokala och/eller verksamhetsspecifika överenskommelse och rutiner som utgår från länsöverenskommelsen och övriga länsgemensamma riktlinjer och avtal.

Delmål

Huvudmännen på lokal nivå ansvarar för att den lokala överenskommelsen ger en tydlig bild av utvecklingsarbetet och att det framgår:

- Den tid som överenskommelsen är giltig och när uppföljning sker
- Vilka parter som deltagit i utarbetandet av den lokala samverkansöverenskommelsen. Parter kan vara verksamheter inom kommun respektive landsting, privata aktörer som tecknat avtal med huvudmännen och berörda brukarorganisationer.
- Att målen är konkreta och uppföljningsbara.

Gemensamma mål

Brukar- och anhörigmedverkan

Mål

Att det i länet finns hållbara strukturer på regional och lokal nivå för samverkan med brukarorganisationer som säkerställer att de får information och ges möjlighet att lämna synpunkter.

Delmål

- Huvudmännen ska utarbeta en strategi och struktur för samverkan med företrädare för de prioriterade målgrupperna. En angelägen målgrupp är att etablera samarbete med barn/unga och deras familjer.

Huvudmännen ska möjliggöra för brukarorganisationer att:

- Delta och lämna synpunkter på utformningen av överenskommelsen 2013-2014.
- Medverka vid årlig uppföljning av mål i överenskommelsen och lämna förslag på behov av nya insatser ur brukarperspektiv.
- Delta och lämna synpunkter på utformning av lokala samverkansöverenskommelser och vid årlig revidering.

Gemensamma mål

Samordnad individuell plan

Mål

Att den enskildes behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vård och omsorg ska tillgodoses. Med behovsanpassade insatser ska den enskilde få möjlighet att leva självständigt och under trygga förhållanden och bli bemött med respekt för sitt självbestämmande och sin integritet.

Delmål

Huvudmännen ska säkra att:

- Personal inom hälso- och sjukvård respektive socialtjänst har kännedom om skyldighet att upprätta samordnade individuella planer.
- Rutiner för samarbete som finns beskrivna i länets gemensamma riktlinjer är implementerade i verksamheten.
- Meddix öppenvårdsmodul är utvecklad för att motsvara behov för barn/unga och deras familjer.

Barn och unga

Webbaserad information till barn, unga och deras familjer

Mål

Att landstinget och kommuner ska tillhandahålla webbaserad information som beskriver var i landstinget och kommunerna barn och unga med psykisk ohälsa och deras familjer kan vända sig för att få vård, stöd och hjälp.

Delmål

Huvudmännen ansvarar för att:

- Säkra att information som svarar mot målgruppens behov finns tillgänglig på hemsidor och att de uppdateras vid behov

Barn och unga

Information, råd och stöd till särskilt utsatta barn

Mål

Att det är varje barns rättighet att bli uppmärksammas och få det stöd och den hjälp som han eller hon är i behov av.

Delmål

Huvudmännen ansvarar för att:

- Huvudmännen har ett gemensamt ansvar att i frågor som rör barn som riskerar att fara illa, samverka med myndigheter, organisationer och andra som berörs.
- Landstinget ansvarar för att implementera interna rutiner i syfte att tillgodose barns behov av information, råd och stöd.

Barn och unga

Tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri

Mål

Att barn- och ungdomspsykiatrin ska erbjuda tillgänglighet till nybesök och fördjupad utredning/behandling i enlighet med krav på förstärkt vårdgaranti.

Delmål

Landsting som rapporterar till Väntetider i vården med en svarsfrekvens om 95 procent får del av stimulansmedlen för 2013 under förutsättning att följande prestationsmål uppnås:

- Minst 90 procent av barn och unga i länet med beslut om en första bedömning inom barn- och ungdomspsykiatrin ska ha fått en bedömning inom högst 30 dagar.
- Minst 80 procent av barn och unga i länet med beslut om en första bedömning inom barn- och ungdomspsykiatrin ska ha påbörjat fördjupad utredning eller behandling inom högst 30 dagar.

Barn och unga

Placering i HVB-hem eller särskilt ungdomshem

Mål

Att alla barn och unga i Norrbotten har ett sådant stöd att de i möjligaste mån kan fostras, bo och leva i sin familj och vara kvar i sin grupp/klass som de tillhör.

Delmål

- Implementera reviderad "Norrbuss" överenskommelsen.
- Vid samordnad individuell planering ska barnet/den unge ges möjlighet att uttrycka sin mening. Barnkonventionen och principen om barnets bästa ska följas.
- Inför placering av barn/unga ska hälsoundersökning genomföras av landstinget när socialtjänsten så begär.

Personer med omfattande eller komplicerad psykiatrisk problematik

Anhöriga och närstående

Mål

Att förebygga ohälsa hos anhöriga och närstående genom att informera om och erbjuda stöd och avlastning.

Delmål

- Socialnämnden ska erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller som har funktionshinder.
- Hälso- och sjukvården ska informera om kommunernas stöd till närstående och motivera till kontakt.
- Kommuner och landsting ska utveckla ett förtroendeingivande, stödjande förhållningssätt och bemötande till närstående.
- Huvudmännen ska gemensamt erbjuda personer med schizofreni eller schizofreniliknande tillstånd och deras anhöriga utbildning.

Personer med omfattande eller komplicerad psykiatrisk problematik

Personer med missbruk/beroende och samtidig psykiatrisk sjukdom

Mål

Att främja ett gott omhändertagande och vård för personer med missbruk/ beroende och samtidig psykisk funktionsnedsättning.

Delmål

Huvudmännen ska gemensamt:

- Upprätta och implementera en gemensam överenskommelse om samverkan kring missbruk- och beroende med anledning av ändringar i SoL och HSL.

Personer med omfattande eller komplicerad psykiatrisk problematik

Boende

Mål

Att stärka tillgång till bostäder för personer med psykisk funktionsnedsättning, där stödinsatserna är behovsanpassade.

Delmål

- Kommunerna ska inhämta kunskap genom inventering av hur väl individers behov är tillgodosedda på boendeområdet och vid behov möjliggöra utveckling av boendeformer för personer med psykiska funktionsnedsättningar.
- Landstinget ska bistå med uppgifter i kommunernas inventeringsarbete.
- Vuxenpsykiatrin ska genom konsultativa insatser och handledning stödja personal i kommunala verksamheter.

Personer med omfattande eller komplicerad psykiatrisk problematik

Sysselsättning och arbetsrehabilitering

Mål

Att tillgodose behov av sysselsättning och arbetslivsinriktad rehabilitering.

Delmål

Bägge huvudmännen ska:

- Utveckla arbetet inom områden där finansiell samverkan pågår mellan huvudmännen.
- Stimulera alternativa former för deltagande i arbetslivet, utifrån den enskildes förmåga.

Personer med omfattande eller komplicerad psykiatrisk problematik

Kvalitetsregister inom vuxenpsykiatri

Mål

Att verksamheter inom vuxenpsykiatri registrerar i relevanta Nationella kvalitetsregister och använder resultaten för fortsatt förbättrings- och utvecklingsarbete.

Delmål

Landsting ska registrera i relevanta psykiatriska kvalitetsregister och ange:

- Hur många patienter i respektive register som har registrerats under perioden 1 januari tom 31 oktober 2013. Ett landsting anses ha uppfyllt bedömningskriteriet om totalt 50 procent av förväntade patienter har registrerats i ett eller flera av de åtta psykiatriska registren; Bipolär, PsykosR, Rättspsykiatri, oECT, BUSA, RiksAT, LAROS och SBR.
- Antalet patienter i Bipolär och PsykosR som fått en uppföljning av sin läkemedelsbehandling av en läkare. Ett landsting anses ha uppfyllt bedömningskriteriet om 50 procent av registrerade patienter under perioden 30 april tom 30 oktober 2013 fått en läkemedelsgenomgång.

Personer med omfattande eller komplicerad psykiatrisk problematik

Tvångsåtgärder

Mål

Att behovet av tvångsåtgärder inom vuxenpsykiatri ska minska och rapportering av tvångsvårdstillfällen och tvångsåtgärder till Patientregistret (PAR) ska förbättrats.

Delmål

Landstinget och vuxenpsykiatri ska:

- Delta i nationellt utvecklingsarbetet Bättre vård mindre tvång inom den psykiatriska heldygnsvården i syfte att förbättra kvaliteten i metoder och arbetssätt.
- Genomföra arbetet i samråd med organisationer som företräder patienter och närstående.
- Vidta särskilda åtgärder för att säkerställa att den tvångsvårdade patienten känner till sina rättigheter och får dem tillgodosedda.
- Säkra att det i de lokala överenskommelserna finns rutiner för samordnad planering för personer som vårdats enligt lag om psykiatrisk tvångsvård (LRV) inkluderat öppen psykiatrisk tvångsvård eller lag om rättspsykiatrisk vård (LRV) inkluderat öppen rättspsykiatrisk vård.

Personer med omfattande eller komplicerad psykiatrisk problematik

Äldre med psykisk funktionsnedsättning

Mål

Att tillgodose den äldres behov av trygghet, kontinuitet, samordning och säkerhet i vård och omsorg.

Delmål

Huvudmännen ska gemensamt:

- Under 2014 genomföra en fördjupad kartläggning med utgångspunkt från rapporten ” Äldre med psykisk ohälsa – en utmaning” för att identifiera behov och åtgärder i syfte att kvalitetssäkra insatser och vårdprocesser. Målgruppen är personer över 65 år med psykisk funktionsnedsättning som blir äldre eller personer vilka förvärrar psykisk ohälsa som äldre.

Personer med omfattande eller komplicerad psykiatrisk problematik

Hjälpmedel

Mål

Att ge individen förutsättningar att leva ett självständigt liv med likvärdiga rättigheter, möjligheter, ansvar och skyldigheter som alla medborgare.

Delmål

Kommunerna ansvarar för:

- Förskrivnings och kostnadsansvar för hjälpmedel i ordinärt boende som förutsätter hembesök och utprovning.
- Föreskrivning och kostnadsansvar för hjälpmedel i särskilda boendeformer.

Landstinget ansvarar för:

- Förskrivning av hjälpmedel till vuxna inom specialistvård, logopedi och barnsjukvård, 0-17 år.
- Att befintliga kognitions-, sitt- och kommunikationsteam kan användas kostnadsfritt av kommunerna.
- Upphandling, service och uthyrning av hjälpmedel.